

SÍMILE

--- Butlletí del COBDCV // 2° Època // ISSN 2171-6293 ---

Explorant l'evolució de la Intel·ligència Artificial: des de Turing fins avui

Paraules clau: Lluís Remón Castellanos, Intel·ligència artificial, tecnologia, digitalització

Durant la VII Jornada Valenciana de “Documentació, RESET Intel·ligència Artificial: Nous Paradigmes en Gestió de la Informació” (2024, hem vist diferents aplicacions, software i **solucions d'Intel·ligència Artificial** que

podem realitzar fantàstiques anàlisis de les dades, arribant a nous límits no imaginats anteriorment **per a l'arxivística i biblioteconomia.**

S'ha parlat d'una “Primavera de la IA” davant l'allau, gairebé diària, de noves eines i les seves aplicacions a tots els àmbits de la vida actual, i òbviament dels Arxius i Biblioteques, semblant que estem davant una cosa nova... alguna cosa de fa escassament un any, quan això no és així...

Un petit repàs a la història de la IA per a posar-la en context:

SÍMILE

--- Butlletí del COBDCV // 2° Època // ISSN 2171-6293 ---

Alan Turing

En la dècada dels anys 30 i 40 del segle passat (fa 90 anys!) el matemàtic i criptòleg Alan Turing va establir les bases de la Computació i la IA. Va ser reconegut per la creació de la màquina BOMBE que va desxifrar la famosa màquina ENIGMA nazi i va escurçar de 2-4 anys la 2.ª Guerra Mundial, amb un estalvi en vides estimat en 14 milions de persones.

En 1950 va crear el seu famós Test de Turing per a poder dilucidar si quan parlem amb algú és un ésser humà o una màquina, i que avui dia tots utilitzem una versió del mateix anomenat: **CAPTCHA**, que són les sigles de *Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart* (prova de Turing completament automàtica i pública per a diferenciar ordinadors d'humans).

Lamentablement va morir a l'edat de 42 anys.

Isaac Asimov

Continuant amb aquest precoç i tan antic naixement de la IA, el professor de bioquímica i un dels més grans escriptors de Ciència-ficció de tots els temps, Isaac Asimov, va treballar amb la gestació de com serien els robots i la IA que els governés, arribant a desenvolupar en 1942 les seves famoses **3 lleis de la Robòtica**, que l'haurien de regir:

SÍMILE

--- Butlletí del COBDCV // 2º Època // ISSN 2171-6293 ---

- Primera Llei: un robot no farà mal a un ésser humà, ni per inacció permetrà que un ésser humà sofreixi mal.
- Segona Llei: un robot ha de complir les ordres donades pels éssers humans, a excepció d'aquelles que entrin en conflicte amb la primera llei.
- Tercera Llei: un robot ha de protegir la seva pròpia existència en la mesura en què aquesta protecció no entri en conflicte amb la primera o amb la segona llei.

Asimov, com a visionari, va treballar amb les paradoxes que la IA i els robots podrien realitzar de les seves lleis...

Terminator

I en una època més pròxima per a la majoria de les persones d'avui dia, com 1984, probablement han arribat a visionar la pel·lícula: "TERMINATOR: la rebel·lió de les màquines" on es podia veure **la part negativa d'aquesta IA** amb l'aniquilació de la nostra civilització... i d'això ja han passat 40 anys!

Per tant, la IA no és ni molt menys una cosa sorgida ahir, ni alguna cosa que la humanitat hagi descobert recentment.

El que sí hem observat en aquests últims mesos ha estat l'exposició a una presentació continuada de tota mena de IA's amb funcionalitats diferents, de manera molt concatenada, explotant massivament dades per a obtenir resultats molt espectaculars.

SÍMILE

--- Butlletí del COBDCV // 2° Època // ISSN 2171-6293 ---

Això es deu a diversos factors concordants en el temps:

- **Tecnologia i potència** suficient, en el punt òptim per a suportar IA i gestió de dades massives.
- **Quantitats significatives de documents** en format electrònic o digitalitzats per a poder operar la IA.
- A través **d'aquesta base mínima i crítica de documentació** en format electrònic, s'ha pogut realitzar un aprenentatge adequat de la IA...

Així i tot, tenim la sensació que estem enfocant mal l'assignació de recursos ja que, encara que la IA és molt valuosa i potent amb grans resultats, la realitat és la de disposar d'un cotxe i no tenir benzina...

La part de documentació electrònica/digitalitzada en la immensitat dels nostres Arxius i Biblioteques **és minúscula** i de vegades serà una gra ajuda (fins i tot estalviant anys), però moltes altres vegades tindrem una anàlisi o resultat esbiaixat en ser només una ínfima part del total..., és per això que **es fa urgent la conversió, la digitalització a format electrònic de tots els nostres documents.**

NORMADAT és una empresa tecnològica, amb un coneixement i experiència inherent als seus 32 anys dins del sector, que li permet ajudar els seus clients a evolucionar cap a aquesta nova realitat digital mitjançant:

- **Transformació digital.**
- **Automatització** de Processos i WorkFlows d'Aprovació.
- **Digitalització.**
- **Dinamització** d'Arxius i Biblioteques en les tecnologies del s. XXI.
- **Custòdia Digital:** Certificació ENS Nivell ALT.

SÍMILE

--- Butlletí del COBDCV // 2° Època // ISSN 2171-6293 ---

L'experiència i solidesa de més de 30 anys mirat al Futur.

AUTOR: Lluís Remón Castellanos

Consultor especialista en Gestió Documental i Transformació Digital, amb una àmplia experiència de més de 20 anys al sector.

Mitjançant noves estratègies de negoci, que permeten a les empreses reduir costos en els seus entorns administratius, les ajuda a analitzar els seus processos aplicant la tecnologia necessària per a fer-les més eficients.

Empresa: Normadat SA

Telèfon: 916591311